

denne Næringsdrift at have flere. Men hvis Bestemmelsen i § 14 bliver vedtagen, forhindres saadanne Selskaber i at kunne holde mere end eet aabent Udsalgssted i den Næringskreds, hvori de drive deres Virksomhed. Det forekommer mig derfor, at Flertallet ved at fastholde den Bestemmelse, der er givet i Forslagets § 14, kommer til at staa hindrende over for de Midler og de Veje, som det samme Flertal henviser de næringsdrivende og de mindre Haandværkere til at følge, for at faa deres Vilkaar forbedrede. — Ogsaa andre Betæneligheder vækker denne Bestemmelse, Betæneligheder med Hensyn til den nu bestaaende Ordning. Det maa nemlig vel erindres, at den Ret, som Haandværkerne have til at holde flere aabne Boder, nu snart er 43 Aar gammel, og der er derfor adskillige Forretninger, som have grundlagt hele deres Forretningsførelse netop med denne Rettighed for Øje. Jeg skal saaledes henvise til Bagerforretningerne. Vi have jo en Del større Fintbrøds-Bagere, især her i Kjøbenhavn, men ogsaa i andre Byer, og disse have utvivlsomt draget Fordeel af den mere fuldkomne Udvikling, hvori denne Gren af Bagerfaget er kommen, men da de have en stor Produktion, kunne de ikke nøjes med en enkelt Butik, de maa for at opnaa den tilstrækkelige Omsætning være henviste til at have flere Butikker. Nu ved jeg meget vel, at man kan sige: Ja, men saa kunne de, der drive den Slags Forretninger, lade deres Produkter sælge gennem de handlende. Men det er jo ikke sikkert, at denne Ordning tilfredsstillen en Mand, der har etableret en Bagerforretning, og som altsaa til denne Forretning har knyttet alle de Fordele, som de nyere tekniske Hjælpemidler i det hele taget frembyde, som har indrettet sine Lokaler efter de Fordringer, som Hygieinens Krav stille, og som i det hele taget har gjort alt muligt for at fremstille et saa godt, sundt og rent Produkt som muligt. Det er ikke sikkert, at han vil kunne være tjent med at blive henvist til at faa sine Produkter solgte i Forretningslokaler, hvis Indretning han ikke har nogen som helst Indflydelse paa, og hvor maaske alle de Bestræbelser, som han har gjort sig for at fremstille et godt Produkt, i alt Fald delvist blive uden Virkning under den Proces, der foregaar under Omsætningen fra de forskellige Lokaler. Ved Siden heraf maa man ogsaa erindre, at en Bestemmelse som den i § 14, der med et Pennestrøg berører Haandværket den her

omtalte Ret, vil kunne virke til ganske betydelig Forstyrrelse og Skade for disse Forretninger, som netop ere baserede paa denne Ret, som Næringsloven hjemler Haandværkerne. Ogsaa paa et andet Omraade opstaar der Betæneligheder ved denne Bestemmelse. Der er f. Eks. Slagternæringen, der ogsaa er et Haandværk, og som saadan har Ret til at holde flere Udsalgssteder. Denne Bestemmelses Anvendelse vil her have sin store Betydning ikke alene for Bybefolkningen, men ogsaa for Landbruget, Kødproducenterne. Nu vide vi meget godt, at der ikke alene i Byerne, men ogsaa paa Landet er en meget stor Utilfredshed med den Maade, hvorpaa vor Kødforhandling foregaar, særlig med den Maade, hvorpaa den foregaar her i Kjøbenhavn. Der er nemlig her en Ring, som behersker dette Virksomhedsomraade paa en Maade, som menes at tilsidesætte andres berettigede Interesser. Skal denne Rings uheldige Virkning bekæmpes, kan det kun ske ved, at der bliver etableret en Konkurrence med den, men det kan ikke ske ved den enkelte private Mand. Det maa ske paa Grundlag af den Stemning, som denne Ring har rejst mod sig inden for Befolkningen, og ved Hjælp af Sammenslutninger, ved Hjælp af Selskaber. En saadan Konkurrence er i øvrigt allerede etableret her i Kjøbenhavn og arbejder under forholdsvis gunstige Betingelser. Betingelsen for, at en saadan Konkurrence kan drives, er, at vedkommende Selskab har Lov til at holde flere Butikker. Maa der kun holdes een Butik, vil Følgen blive, at denne Konkurrence ikke vil kunne mærkes i nogen synderlig Grad. Jeg mener, at her er et Omraade, som i høj Grad berører ikke alene Byernes, men ogsaa Landbrugets Interesser, og jeg vil derfor paa det indstændigste anmode det høje Ting om at tage dette Forslag under nøje Overvejelse, forinden det slutter sig til denne Bestemmelse i Lovforslagets § 14, og jeg vil meget anbefale, at det høje Ting stemmer for Mindretallets Ændringsforslag til denne Paragraf under Nr. 26.

Med Hensyn til de forskellige Ændringsforslag, som hele Udvalget er enigt om, kan jeg slutte mig til de Udtalelser, der ere fremkomne fra den højtærede Ordfører for Flertallet, og med Hensyn til de Ændringsforslag, som Mindretallet i øvrigt har stillet, og med Hensyn til de to Forslag angaaende Skattebestemmelserne, som ere stillede fra Flertallets Side, kan jeg